

Dosarul nr. 2r-355/19

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (R. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

DECIZIE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Onișciuc Vitalie,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială
„Moldindcombank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Onișciuc Vitalie cu privire la
încasarea sumei,

împotriva încheierii din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
restituit cererea de apel depusă de Onișciuc Vitalie din motiv că apelantul nu a
îndeplinit în termen indicațiile instanței,

c o n s t a t ă :

La 18 iunie 2018, Banca Comercială „Moldindcombank” Societate pe Acțiuni
s-a adresat în instanța de judecată, cu cererea de chemare în judecată lui Onișciuc
Vitalie solicitând încasarea sumei de 36 273,26 lei cu titlu de datorie și 1088,20 lei cu
titlu de cheltuieli de plata taxei de stat.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central
cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindcombank”
Societate pe Acțiuni, s-a admis parțial.

S-a încasat de la Onișciuc Vitalie în beneficiul Băncii Comerciale
„Moldindcombank” Societate pe Acțiuni suma de 31273,26 lei cu titlu de datorie,
938,19 lei cu titlu de cheltuieli de judecată proporțional pretențiilor admise, în total
suma de 32211,45 lei. În rest, pretențiile privind încasarea datoriei, s-au respins ca fiind
neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 ianuarie 2019, Onișciuc
Vitalie a declarat apel solicitând casarea hotărârii din 12 decembrie 2018 a Judecătoriei
Criuleni, sediul Central și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 1 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs
cererii de apel declarată de Onișciuc Vitalie.

S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 703,64 lei, fiindu-i acordat termen până la 8 aprilie 2019.

S-a explicat apelantului că în cazul neînlăturării neajunsurilor, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul lui Onișciuc Vitalie, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței.

La 25 aprilie 2019, Onișciuc Vitalie a declarat recurs împotriva încheierii din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel.

Recurentul a indicat că instanța de apel a dat o apreciere eronată faptului că apelantul nu a înlăturat neajunsurile până la data stabilită de instanță.

La 8 aprilie 2019, a depus cererea de apel motivată atât prin intermediul cancelariei instanței cât și prin poșta electronică a instanței, cu anexarea dovezii achitării taxei de stat. În circumstanțele date, recurentul a indicat că prin restituirea cererii de apel a încălcat accesul liber la justiție a apelantului.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 9 aprilie 2019.

Potrivit prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererea de recurs a fost declarată la 25 aprilie 2019, respectiv recursul este depus în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 426 alin. (3) Cod de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În cauza *Bellet vs Franța*, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie corect și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale.

Colegiul constată că, încheierea din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în contradicție cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la faza de primire a apelului.

Conform încheierii din 1 martie 2019 instanța de apel a acordat apelantului termen până la 8 aprilie 2019, pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 703,64 lei.

Din materialele dosarului se constată că la 8 aprilie 2019, Onișciuc Vitalie a depus apel motivat și a prezentat ordinului de plată a taxei de stat nr.R-100 în sumă de 705 lei, achitată la 5 aprilie 2019.

Prin urmare, în termenul acordat de instanță, apelantul Onișciuc Vitalie a depus apelul motivat și a prezentat dovada plății taxei de stat, iar apelul acestuia urma a fi pus pe rol.

Potrivit informației anexată la cererea de recurs, Onișciuc Vitalie a depus cererea de apel motivată prin intermediul poștei electronice la data de 8 aprilie 2019, ora 16¹⁷ min (f.d.210).

Așa deci, instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că apelantul nu a întreprins toate măsurile necesare în termenul acordat de către instanță, restituind apelul pe motiv că nu au fost lichidate neajunsurile indicate în termenul stabilit de instanță în încheierea Curții de Apel Chișinău din 1 martie 2019.

Expedierea cererii de apel motivată prin intermediul adresei electronice a instanței la 8 aprilie 2019, ora 16¹⁷ min, în interiorul programului de activitate este considerată ca fiind depusă în termen.

Or, modalitatea de comunicare a actelor către instanță prin intermediul poștei electronice este o modalitate legală de depunere a apelului, prevăzută de legea procesual civilă.

Prin soluția emisă, instanța de apel nu a ținut cont de constatările jurisprudenței CtEDO, care menționează că atunci când există o „contestație privind drepturi și obligații cu caracter civil”, art. 6 § 1 garantează fiecărui justițiabil dreptul ca această contestație să fie prezentată în fața unei instanțe.

Acest articol consacră astfel „dreptul la instanță”, între care dreptul de acces, și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, nu constituie decât un aspect. La acesta se adaugă garanțiile prevăzute de art. 6 § 1 în ceea ce privește organizarea și compunerea instanței și în ceea ce privește desfășurarea procedurii. Ansamblul formează, pe scurt, dreptul la un „proces echitabil” (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 36).

Încheierea instanței de apel este neîntemeiată, aplicând greșit sancțiunea prevăzută de articolul 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Prin soluția de restituire a cererii de apel, apelantului Onișciuc Vitalie i s-a încălcat accesul liber la justiție, care este consacrat ca drept fundamental, atât prin art.6 pct.(1) din Convenție, cât și prin art. 20 din Constituția Republicii Moldova, art.10 din Declarația universală a drepturilor omului, precum și art.14 pct.(1) din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a admis faptul că dreptul la un proces echitabil cuprinde dreptul de acces la o instanță.

Dreptul de acces la instanță reprezintă un element important al accesului la justiție, în considerarea faptului că instanțele oferă protecție împotriva practicilor ilegale și apără statul de drept. Accesul la instanță decurge implicit din dreptul la un proces echitabil, deoarece sugerează că litigiile trebuie soluționate de către instanțe.

Având în vedere considerentele menționate, Colegiul reține că încheierea instanței de apel este neîntemeiată fiind adoptată cu încălcarea normele de drept procesual, drept consecință urmează a fi casată, cu restituirea cauzei în instanța de apel, pentru examinarea cererii de apel în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b) art.428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite recursul declarat de Onișciuc Vitalie.

Se casează încheierea din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Onișciuc Vitalie din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței.

Cauza civilă, se trimite la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecare la etapa primirii cererii de apel în același complet de judecată.

Decizia nu se spune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari